

UPRAVNO SODIŠČE
REPUBLIKE SLOVENIJE

Oddelek v Mariboru
Ulica škofa Maksimilijana Držečnika 6
2000 Maribor

REPUBLIKA SLOVENIJA	
INFORMACIJSKI POOBLAŠČENEC	
Prejeto: 03-10-2011	Sig. znak: MS
V vednost:	Vredn.: Priloge:
Šifra zadeve: 0900-173/2010/6	

II U 436/2010-11

SODBA

V IMENU LJUDSTVA

Upravno sodišče Republike Slovenije, Oddelek v Mariboru je v senatu pod predsedstvom višjega sodnika svetnika mag. Branka Hojnika, ob sodelovanju višjih sodnic svetnic Vlaste Švagelj Gabrovec in Sonje Kočevar kot članic senata ter pravosodne svetnice Mirijam Križevnik kot zapisnikarice, v upravnem sporu, ki ga je sprožila tožeča stranka Študentska organizacije Univerze v Mariboru, Gosposvetska cesta 83, Maribor, ki jo zastopa Odvetniška družba Križaj & Trpin iz Ljubljane, zoper toženko Republiko Slovenijo, ki jo zastopa Informacijski pooblaščenec, Vošnjakova 1, Ljubljana, zaradi dostopa do informacij javnega značaja, o tožbi tožeče stranke zoper odločbo Informacijskega pooblaščenca, št. 0900-173/2010/6 z dne 19. 10. 2010, na nejavni seji dne 6. 9. 2011

odločilo:

1. Tožba se zavrne.
2. Zahteva tožeče stranke za povrnitev stroškov postopka se zavrne.

Obrazložitev:

Z izpodbijano odločbo je tožena stranka odločila, da pritožbi zaradi molka ugodi (1. točka izreka) in da se zahtevi za odobritev dostopa do informacij javnega značaja delno ugodi, tožena stranka pa je dolžna prosilcu v 15 dneh od vročitve te odločbe posredovati tam navedene dokumente ter da se v preostalem delu zahteva zavrne (2. točka izreka). Po presoji tožene stranke je tožeča stranka oseba javnega prava in kot taka zavezanka za posredovanje informacij javnega značaja po Zakonu o dostopu do informacij javnega značaja (v nadaljevanju ZDIJZ – Ur. list RS, št. 24/2003 s spremembami). V obrazložitvi navaja elemente, ki tožečo stranko opredeljujejo kot osebo javnega

prava, to je, da ni organizirana v nobeni od statusno pravnih oblik, v katerih lahko obstajajo osebe zasebnega prava, članstvo pri tožeči stranki je za študente univerze v Mariboru obvezno oz. neodvisno od njihove volje, je nosilec javnega pooblastila, njeni cilji in dejavnosti so izrazito javno pravna narave, razen tega pa tudi sredstva za svoje delovanja posredno pridobiva iz državnega proračuna in proračunov lokalnih skupnosti. Vsi navedeni elementi kot celota opredeljujejo tožečo stranko kot pravno osebo javnega prava. Informacijski pooblaščenec je glede vprašanja, ali zahtevane informacije (finančna poročila poslovanja ŠOS in posameznih univerzitetnih podružnic od leta 1994 dalje) glede na določila ZDIJZ izpolnjujejo kriterij materializirane oblike v skladu s prvim odstavkom 4. člena ZDIJZ ter ali je podana kakšna izjema po prvem odstavku 6. člena ZDIJZ, ugotovil, da organ z informacijami, ki so predmet zahteve prosilca, ne razpolaga, vendar pa prihodki in odhodki organa za obdobje od leta 1994 dalje, izhajajo iz bilanc prihodkov in odhodkov, bilanc stanja in uspeha, statističnih podatkov izkaza prihodkov in odhodkov, od leta 2002 dalje pa tudi iz poročil zaključnega računa za posamezno leto. Pooblaščenec ocenjuje, da zgoraj naštetih dokumenti predstavljajo informacije, ki jih je treba obravnavati kot predmet zahteve za dostop do informacije javnega značaja in izpolnjujejo kriterij materializirane oblike v skladu s prvim odstavkom 4. člena ZDIJZ. Glede na dejstvo, da so predmet presoje izključno informacije, ki jih je organ dolžan, na podlagi ZR posredovati AJPES-u, slednji pa jih je dolžan na zahtevo proti plačilu posredovati vsakomur, gre torej za informacije, ki so po zakonu javne in ne morejo predstavljati poslovne skrivnosti. Zaradi navedenih razlogov pooblaščenec ugotavlja, da v danem primeru ni podana izjema iz 2. točke prvega odstavka 6. člena ZDIJZ. Ker je pooblaščenec po pritožbi prosilca zadevo rešil po dokumentih ter odločil sam tako, kot je navedeno v izreku odločbe, je v preostalem delu zahtevo prosilca zavrnil iz razloga, ker organ z zahtevanimi informacijami ne razpolaga.

Tožeča stranka se z izpodbijano odločbo ne strinja, zato vlaga tožbo v upravnem sporu in kot tožbeni razlog navaja zmotno uporabo materialnega prava. Zakon o skupnosti študentov (ZSukS, Ur. list RS, št. 38/94) tožeči stranki ne daje statusa osebe javnega prava. Tožeča stranka ne izpolnjuje nobenega od kriterijev, ki jih uveljavlja pravna teorija za pravne osebe javnega prava. Študentska organizacijska struktura je nastala na podlagi postopka samoorganiziranja študentov, kateremu je dal zakon samo normativni okvir. Študentske organizacije niso organizirane v javnem interesu, ampak predvsem v namenu varovanja in uveljavljanja skupinskih interesov študentov. Čeprav so vse osebe, ki imajo status študenta, istočasno tudi članice študentskih organizacij, ni mogoče govoriti o „prisilnem“ članstvu. Tudi način financiranja ne kaže na to, da bi bile študentske organizacije pravne osebe javnega prava. Financirajo se tako iz državnega in občinskih proračunov kot tudi z dohodkov iz lastne dejavnosti in premoženja, prispevkov študentov, dotacij in daril, večna dohodkov pa izvira iz koncesijskih dajatev. Res je, da je tožeča stranka v določenem delu svojega poslovanja podvržena tudi nadzoru Računskega sodišča RS, kar pa za opredelitev njenega statusa ni odločilno. Podelitev javnega pooblastila v ničemer ne poseže v statusno pravno položaj pravne osebe, niti na njega ne kaže. Da tožeča stranka ni oseba javnega prava naj bi Upravno sodišče RS navedlo že v svoji obrazložitvi sodbe opr. št. U 572/2005-10 z dne 5. 7. 2007, ko je zapisalo, da se ustavna pravica po 44. členu Ustave Republike Slovenije nanaša le na sodelovanje pri opravljanju javnih zadev, kamor pa ne sodi sodelovanje pri opravljanju subjektov zasebnega prava, kakršen je ŠOUM (tožeča stranka). Ugovarja tudi odločitvi tožene stranke, da so zahtevani podatki informacija javnega značaja. Prošilec je zahteval finančna poročila poslovanja, kar je pravno in računovodsko nedefiniran pojem, tožena stranka pa v izpodbijani odločbi tudi ni obrazložila, zakaj meni, da je prošilec zahteval prav te dokumente in ne katere od drugih finančnih poročil. Predlaga, da sodišče tožbi ugotovi in izpodbijano odločbo odpravi. Zahteva tudi povračilo stroškov postopka.

Tožena stranka v odgovoru na tožbo vztraja v celoti pri navedbah iz izpodbijane odločbe ter prereka navedbe tožeče stranke, kolikor se z njimi izrecno ne strinja. Kot neutemeljen zavrača tožbeni očitek, da je z izpodbijano odločbo preseгла okvire svoje pristojnosti in posegla v zakonodajalčevo

pristojnost s tem, ko je tožečo stranko opredelila kot pravno osebo javnega prava. Dejstvo je, da zakonodajalec tožeči stranki ni jasno določil njenega statusa, zato ga je treba presoјati z vidika kriterijev, ki jih pozna teorija, pri tem pa nikakor ne gre za poseg v pristojnost zakonodajalca. Stališču tožene stranke je tako že pritrđilo tudi Upravno sodišče RS, ki je v sodbi opr. št. U 260/2008-11 z dne 12. 5. 2010 odločilo, da je študentska organizacija Univerze v Mariboru pravna oseba javnega prava in s tem zavezan organ po ZDIJZ. Pri tem je pritrđilo navedbam tožene stranke, da je treba za ugotovitev, ali je tožeča stranka pravna oseba javnega prava, uporabiti pravno teorijo. Podrobneje odgovarja na posamezne kriterije, ki jih je za osebe javnega prava razvila teorija in ki jih v tožbi izpodbija tožeča stranka. Vztraja pri stališču glede načela numerus clausus, ki velja za pravne osebe zasebnega prava, ponavlja ugotovitev iz izpodbijane odločbe, da je članstvo za študente Univerze v Mariboru obvezno oz. neodvisno od njihove volje, da je tožeča stranka nosilec javnega pooblastila, da so cilji in dejavnosti izrazito javno pravne narave, da sredstva posredno pridobiva iz republiškega proračuna in proračunov lokalnih skupnosti, opozarja pa tudi na odločitev Vrhovnega sodišča RS opr. št. I Up 71/2006, z dne 3. 2. 2006, ki je navedlo, da je študentska organizacija univerze pravna oseba, ki je na podlagi 2. in 5. člena ZSKUS nosilka javnih pooblastil, Statut študentske organizacije univerze pa je dokument, s katerim so (med drugim) urejene tudi vsebine in postopki, ki ta pooblastila udejanjajo in med drugim določajo položaj in možnosti študenta kot člana študentske organizacije, zato gre za akt, ki ima naravo splošnega akta za izvrševanja javnih pooblastil. Glede v tožbi izraženega dvoma, ali je prosilec sploh zahteval dokumente o katerih je odločala tožena stranka, pojasnjuje, da je prosilec želel fotokopije finančnih poročil poslovanja tožeče stranke. Zgolj dejstvo, da tožeča stranka ni razpolagala z informacijo oz. dokumentom, ki bi nosil oznako „finančno poročilo“, nikakor ne more in ne sme biti razlog za zavrnitev zahteve, če tožeča stranka razpolaga s podatki, ki vsebinsko ustrezajo zahtevi prosilca, pa so drugače poimenovani. Tožeča stranka je na ogledu „in camera“ toženi stranki izročila bilance prihodkov in odhodkov, bilance stanja in uspeha, statistične podatke iz izkaza prihodkov in odhodkov, od leta 2002 dalje pa tudi poročila zaključnega računa za posamezno leto, kar je po oceni tožeče stranke vsebinsko ustrezalo zahtevi prosilca. Tožena stranka je v okviru pritožbenega postopka sledila odločitvi tožeče stranke, da so te informacije predmet presoje, saj ni bilo razloga, da tega tožeči stranki ne bi verjela. Tožena stranka pa je tudi sama, pri ugotavljanju resničnega dejanskega stanja, v skladu z načelom materialne resnice ocenila, da zahtevani dokumenti ustrezajo zahtevi prosilca, zato vztraja, da je odločila v okviru postavljene zahteve. Predlaga, da sodišče tožbo v celoti zavrne kot neutemeljeno.

Tožba je bila vročena tudi _____, ki nastopa v tem upravnem sporu kot prizadeta stranka v smislu tretje alineje 16. člena v zvezi s prvim odstavkom 19. člena Zakona o upravnem sporu (ZUS-1, Uradni list RS, št. 105/2006 in 62/2010, ki pa odgovora na tožbo ni vložil.

K 1. točki izreka:

Tožba ni utemeljena.

V predmetni zadevi je sporno, ali je tožeča stranka zavezanica oz. organ, ki je kot pravi ZDIJZ dolžan posredovati informacije javnega značaja upoštevajoč kriterije iz 11. člena tega zakona, torej ali je tožeča stranka oseba javnega prava. O navedenem pravnem vprašanju je že presoјalo Vrhovno sodišče RS v okviru revizijskega postopka in s svojo sodbo X Ips 318/2010 z dne 6. 7. 2011 odločilo, da tožeča stranka spada med druge osebe javnega prava v smislu prvega odstavka 1. člena ZDIJZ in je zato zavezanica za posredovanje informacij javnega značaja. Vrhovno sodišče je v citirani sodbi pritrđilo stališču upravnega sodišča, da so kriteriji (elementi), ki so pomembni za opredelitev javno pravnega oz. zasebno pravnega statusa pravne osebe zlasti: način ustanovitve,

oblika organiziranja, namen in javnost delovanja, način financiranja, izvrševanje javnih pooblastil in članstvo. Nobeden od navedenih kriterijev (elementov) sam zase sicer ne zadošča za opredelitev tožeče stranke kot pravne osebe javnega prava, vendar pa po presoji Vrhovnega sodišča RS celota značilnosti tožeče stranke glede na navedene kriterije (elemente) pripelje do sklepne ugotovitve, da je tožeča stranka pravna oseba javnega prava. Vse navedene kriterije (elemente) je pri utemeljitvi javno pravnega statusa tožeče stranke v izpodbijani odločbi podrobneje obrazložila tudi tožena stranka. Zato sodišče pritrjuje odločitvi tožene stranke in se v izogib ponavljanju izrecno sklicuje na razloge, s katerimi je svojo odločitev utemeljila tožena stranka (drugi odstavek 71. člena ZUS-1) in kot neutemeljene zavrača tožbene ugovore v zvezi s prej navedenimi kriteriji, ki opredeljujejo javno pravni status tožeče stranke. Kot neutemeljen zavrača sodišče tudi tožbeni ugovor, ali zahtevani podatki predstavljajo informacijo javnega značaja. Tožena stranka je v izpodbijani odločbi upoštevajoč določbo prvega odstavka 4. člena ZDIJZ, po presoji sodišča pravilno ugotovila, da predmet zahteve za dostop do informacij javnega značaja izpolnjuje vse kriterije po citirani določbi in da v danem primeru tudi ni podana izjema iz 2. točke prvega odstavka 6. člena ZDIJZ.

Glede na navedeno je zato odločitev tožene stranke pravilna in zakonita, tožbeni ugovor nepravilne uporabe materialnega prava pa neutemeljen. Zato je sodišče tožbo na podlagi prvega odstavka 63. člena ZUS-1 kot neutemeljeno zavrnilo

K 2. točki izreka:

Odločitev o stroških temelji na določbi četrtega odstavka 25 člena ZUS-1, ki določa, da v primeru, ko sodišče tožbo zavrne, vsaka stranka trpi svoje stroške postopka.

PRAVNI POUK: Zoper to sodbo pritožba ni dovoljena (prvi odstavek 73. člena ZUS-1).

V Mariboru, dne 6. 9. 2011

Predsednik senata
mag. Branko Hojnik, l.r.

Ta prepis je soglasen z izvirnikom
Podpis pristojne sodne osebe: